

หลักการและเหตุผล

สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยจัดให้มีการเรียนในสถานศึกษาร่วมกับการจัดให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ งานที่นักศึกษาปฏิบัติจะตรงกับสาขาวิชาของนักศึกษา โดยเน้นการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์จากการทำงานจริงเป็นหลัก หรือ Work-based Learning มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมเน้นให้นักศึกษาได้ทำโครงการพิเศษ (Project) ที่มีประโยชน์ต่อสถานประกอบการ เช่น การปรับปรุง หรือการเพิ่มประสิทธิภาพ หรือการแก้ปัญหาของกระบวนการทำงาน ซึ่งนักศึกษาสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ภายใน 4 เดือน ทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ประสบการณ์จากการทำงาน และมีคุณภาพตรงตามที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด

สหกิจศึกษาเป็นกลไกในการส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการและมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องตลอดไป โดยวิธีการของสหกิจศึกษาจะเน้นที่ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันสูงสุด

นักศึกษาสหกิจศึกษาจะเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการในลักษณะพนักงานชั่วคราว ได้ลงมือปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ เป็นประสบการณ์ที่นักศึกษาไม่สามารถเรียนรู้ได้ในห้องเรียน นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาตนเอง ทางด้านความคิด การสังเกต การตัดสินใจ การวิเคราะห์ และประเมินผลอย่างเป็นระบบมีการจัดเตรียมและนำเสนอรายงานวิชาการจากประสบการณ์การทำงานจริงของตนเองที่สะท้อนการผสมผสานระหว่างภาคทฤษฎีและปฏิบัติเข้าด้วยกัน รวมทั้งการค้นพบตนเองทางด้านงานอาชีพที่ชัดเจนขึ้น

ด้วยระบบการเรียนการสอนที่ผสมผสานภาคทฤษฎีเข้ากับภาคปฏิบัติได้อย่างลงตัวเช่นนี้ จึงส่งผลให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพสูงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น กระบวนการสหกิจศึกษายังทำให้เกิดการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสถานประกอบการ ทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรได้ตลอดเวลา ส่วนสถานประกอบการจะได้แรงงานนักศึกษาร่วมงานตลอดทั้งปี ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมเน้นวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนากำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการปรับเนื้อหาหลักสูตรให้เข้ากับสภาพของชุมชน นอกจากนี้ยังเน้นการให้ความรู้และประสบการณ์พื้นฐานทางด้านสังคมแก่นักศึกษาเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณสมบัติ อันพึงประสงค์ 3 ประการคือ

1. มีความเป็นคนไทย
2. มีความรู้ความสามารถ
3. มีคุณธรรม จริยธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เน้นแนวคิดในการเสริมสร้าง และพัฒนานักเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดคุณลักษณะสำคัญของนักเทคโนโลยีที่สร้างขึ้น 4 ประการ คือ

1. ทักษะมนุษย์ (Humanware)
2. ทักษะการจัดการ (Orgaware)
3. ทักษะข้อมูล (Infoware)
4. ทักษะเทคโนโลยี (Tehnoware)

เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีลักษณะเป็นมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสมบูรณแบบที่เน้น วิชาการ และวิชาชีพชั้นสูงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีความต้องการกำลังคนสูงตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนั้นจึงจัดการศึกษาในลักษณะผสมผสานภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ หรือการ ผสมผสานการเรียนในห้องเรียนกับการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ (Cooperative Education) ให้ นักศึกษาได้มีประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการตามหลักการของมหาวิทยาลัย โดยเข้าปฏิบัติงาน จริงในฐานะพนักงานเต็มเวลาของสถานประกอบการ

มหาวิทยาลัยมีทิศทางชัดเจนที่จะก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ การวิจัย และการพัฒนา ในแต่ละหลักสูตร ที่เปิดทำการสอน จะมีการผสมผสานสาระของวิทยาการด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ในลักษณะสหวิทยาการ (Muti-disciplinary Approach) ทั้งนี้มหาวิทยาลัยได้มีแผนการผลิตและพัฒนาอาจารย์อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึง การแลกเปลี่ยนคณาจารย์กับมหาวิทยาลัยอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมุ่งความเป็นเลิศ ในการเรียนการสอนรวมถึงการบริหารและจัดการ โดยเฉพาะจะเน้นการใช้เทคโนโลยีและระบบข้อมูลที่ทันสมัยรวมทั้งการประยุกต์เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและจัดการของ มหาวิทยาลัยอย่างเต็มที่ด้วย

ปรัชญา

“สหกิจศึกษาเสริมสร้างบัณฑิตให้ รู้จักตน รู้จักคน รู้จักงาน”

วิสัยทัศน์ (Vision)

“มุ่งมั่นให้บริการที่เป็นเลิศ และดำรงความเป็นผู้นำสหกิจศึกษาของประเทศเพื่อเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ”

พันธกิจ (Mission)

1. จัดหางานสหกิจศึกษาที่มีคุณภาพให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และตรงกับสาขาวิชาชีพ
2. จัดเตรียมความพร้อมนักศึกษาในทุก ๆ ด้านที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในสถานประกอบการก่อนไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
3. ประสานการนิเทศงานสหกิจศึกษาได้อย่างทันท่วงที ถูกต้อง แม่นยำ สอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
4. พัฒนาอาชีพนักศึกษาที่ต่อเนื่องจากกิจกรรมสหกิจศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มเติมประสบการณ์ทางด้านอาชีพ และการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา ในรูปแบบที่มีคุณค่าเหนือกว่าการฝึกงาน
2. เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต
3. เพื่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา
4. เพื่อเป็นการส่งเสริมและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ โดยผ่านนักศึกษาผู้ไปปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการนั้น ๆ

ประโยชน์ของสหกิจศึกษา

ประโยชน์ที่สถานศึกษาได้รับ

1. เกิดความร่วมมือทางวิชาการและความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานประกอบการ
2. ได้ข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน
3. ช่วยเหลือสถาบันการศึกษาได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน

ประโยชน์ที่สถานประกอบการได้รับ

1. เกิดความร่วมมือทางวิชาการ และความสัมพันธ์ที่ดีกับสถาบันการศึกษา
2. เป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีขององค์กร ในด้านการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาและช่วยพัฒนาบัณฑิตของชาติ
3. มีนักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นและมีความพร้อมทางวิชาการระดับหนึ่งมาช่วยปฏิบัติงานที่มีประโยชน์กับสถานประกอบการตลอดทั้งปี
4. พนักงานประจำมีเวลามากขึ้นที่จะปฏิบัติหน้าที่อื่นที่มีความสำคัญมากกว่า
5. เป็นวิธีการช่วยคัดเลือกนักศึกษาเข้าเป็นพนักงานประจำในอนาคต โดยไม่จำเป็นต้องมีการทดลองงานก่อน
6. สามารถนำไปลดหย่อนภาษีตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 ได้

ประโยชน์ที่นักศึกษาจะได้รับ

1. ได้รับประสบการณ์วิชาชีพตามสาขาวิชาที่เรียนเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากการเรียนในห้องเรียน
2. เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ และมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ
3. ส่งผลให้มีผลการเรียนดีขึ้นภายหลังการปฏิบัติงาน เนื่องด้วยมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้นจากประสบการณ์การปฏิบัติงานจริง
4. เกิดทักษะการสื่อสารข้อมูล (Communication Skill)
5. ได้รับค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน
6. สามารถเลือกสายอาชีพได้ถูกต้องเนื่องจากได้รับทราบความถนัดของตนเองมากขึ้น
7. สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพในการทำงานที่มากกว่าและมีโอกาสได้รับการเสนองานก่อนสำเร็จการศึกษา

ลักษณะงานสหกิจศึกษา

1. ปฏิบัติงานจริงเสมือนเจ้าหน้าที่หรือพนักงานชั่วคราวในสถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิต หรือเรียกว่า ตำแหน่งผู้ช่วยในวิชาชีพตามสาขาวิชาหรือผู้ช่วยนักวิชาการ (นักศึกษาสหกิจศึกษาจะไม่อยู่ในสถานะของนักศึกษาฝึกงาน)

2. สถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิต จัดให้มีหัวหน้างานเพื่อดูแลและสอนงาน ซึ่งเรียกว่า พนักงานที่ปรึกษา (Job Supervisor) เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน

3. มีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบที่แน่นอนจากสถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิต โดยงานที่ได้รับมอบหมายนั้นจะต้องเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนและทำโครงการวิชาการ (งานมีคุณภาพ)

4. มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้แทนของสถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิต ผู้ประสานงานสหกิจศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาในสาขาวิชา/ภาควิชา

5. ทำงานเต็มเวลา (Full Time) ตามระเบียบที่สถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิตกำหนดไว้ และจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิตอย่างเคร่งครัด มีระยะเวลาปฏิบัติงานเต็ม 1 ภาคการศึกษาสหกิจศึกษา (16 สัปดาห์)

6. มีค่าตอบแทนตามสมควรและให้ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละสถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิต (หากไม่มีค่าตอบแทนให้เป็นไปตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และความสมัครใจของนักศึกษา รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาในสาขาวิชาให้การยอมรับ)

7. นักศึกษาสหกิจ จะต้องทำรายงานวิชาการ จำนวน 4 เล่ม ในหัวข้อและเนื้อหาที่สถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิต และอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาในสาขาวิชา/ภาควิชา ร่วมกันกำหนด

คำถามที่พบบ่อย

Q : สหกิจศึกษาคืออะไร

A : เป็นระบบการศึกษาที่บูรณาการการศึกษาในห้องเรียนกับการทำงานจริงในหน่วยงานคือ องค์กรผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้ได้ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ และตรงตามวิชาชีพที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่

Q : ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ตรงตามวิชาชีพ คือ อะไร

A : นักศึกษาสหกิจศึกษาจะต้องออกไปทำงานจริงๆ ตามหน่วยงานคือ องค์กรผู้ใช้บัณฑิต และงานที่ทำ ต้องได้รับการตรวจสอบจากศูนย์ประสานงานสหกิจศึกษา ซึ่งเป็นการรับประกันได้ส่วนหนึ่งว่า งานที่ทำได้ตรงตามสิ่งที่นักศึกษาได้เรียนมา

Q : นักศึกษาจะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง

A : นักศึกษามีโอกาสทดลองการมีหน้าที่การงานที่ตรงตามวุฒิการศึกษาของตนเองในอนาคต , มีโอกาสประยุกต์เนื้อหาวิชาที่เรียนมากับสถานการณ์จริง , ได้ค่าจ้างตอบแทนระหว่างเรียน , เพิ่มประสบการณ์การทำงานสำหรับการสมัครงานอื่นๆ ในอนาคต

Q : องค์กรผู้ใช้บัณฑิตไหนบ้างที่สามารถรับนักศึกษาสหกิจศึกษา

A : องค์กรผู้ใช้บัณฑิตทุกประเภททั้งภาครัฐและเอกชน ที่ต้องการรับนักศึกษาเป็นพนักงานปฏิบัติการชั่วคราวในตำแหน่งงานที่หลากหลายตามสายวิชาชีพนักศึกษา

Q : คุณสมบัติของนักศึกษาและการเตรียมพร้อมเป็นอย่างไร

A : นักศึกษาที่สนใจสหกิจศึกษา จะได้รับการฝึกอบรมเพื่อเตรียมพร้อมไปทำงานจริง อาทิ อบรมการเขียนจดหมายสมัครงาน อบรมมารยาทในการเข้ารับสัมภาษณ์งาน อบรมมารยาทในการเข้าสังคม เป็นต้น

Q : นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องจบการศึกษาช้ากว่ากำหนดหรือไม่

A : ขึ้นอยู่กับการวางแผนการเรียนของนักศึกษา หากวางแผนการเรียนตั้งแต่ต้น ก็สามารถสำเร็จการศึกษาตรงตามเวลาในหลักสูตร

Q : หากว่านักศึกษาสหกิจศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาช้ากว่ากำหนด มีผลเสียหรือไม่

A : ให้นักศึกษารองเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีประสบการณ์ในการทำงานจริง กับช่วงเวลา 3-4 เดือน ที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษา แล้วต้องออกไปสมัครงานโดยไม่มีประสบการณ์การทำงานจริงมาเลย นักศึกษาคิดว่าแบบไหนจะดีกว่ากัน

Q : การเรียน การสอนในรูปแบบสหกิจศึกษาต่างกับการฝึกงานอย่างไร

A : นักศึกษาสหกิจศึกษาจะเข้าไปทำงานในฐานะหนึ่งในพนักงานขององค์กรนั้น ๆ การกำหนดภาระงานที่ได้รับมอบหมายจะต้องชัดเจนตรงตามวิชาชีพของนักศึกษา และได้รับค่าจ้างเสมือนพนักงานคนหนึ่งด้วย

Q : นักศึกษาสหกิจศึกษาจะได้รับหน่วยกิจหรือไม่อย่างไร

A : นักศึกษาทุกคนที่เรียนรายวิชาสหกิจศึกษา จะได้รับหน่วยกิจทั้งหมด 6 หน่วยกิจ

Q : องค์กรผู้ใช้บัณฑิตสามารถรับนักศึกษาสหกิจศึกษาได้กี่คน

A : ขึ้นอยู่กับขนาดและนโยบาย หากเป็นองค์กรผู้ใช้บัณฑิตขนาดใหญ่อาจรับนักศึกษาได้หลายคนและจากหลากหลายสาขาวิชา แต่หากว่าเป็นองค์กรผู้ใช้บัณฑิตขนาดเล็ก อาจรับได้แค่ 1 คนเท่านั้น

Q : ระยะเวลาที่เรียนสหกิจศึกษานานเท่าใด

A : จะต้องใช้เวลาทั้งหมด 16 สัปดาห์(4 เดือนเต็ม/1ภาคการศึกษา)และต้องปฏิบัติงาน ณ หน่วยงานคือ องค์กรผู้ใช้บัณฑิต

Q : หน่วยงานคือ องค์กรผู้ใช้บัณฑิต ที่สนใจรับนักศึกษาสหกิจศึกษา ต้องอยู่ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ เท่านั้นหรือไม่

A : ไม่จำเป็น หากนักศึกษาต้องการทำงานกับองค์กรผู้ใช้บัณฑิตที่อยู่นอกเขตจังหวัดเพชรบูรณ์กรุณา แจ้งแก่อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาในสาขา/ภาควิชาก่อน ทั้งนี้เพื่อดูความเหมาะสมต่าง ๆ

Q : นักศึกษาสามารถเลือกหน่วยงานคือ องค์กรผู้ใช้บัณฑิต ที่จะเข้าทำงานเองได้หรือไม่

A : ได้ แต่อย่างไรก็ตามต้องแจ้งอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาในสาขา/ภาควิชาก่อนล่วงหน้า ทั้งนี้ เพื่อให้ การตรวจสอบและดูความเหมาะสม